

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

Türkiye'de genç işsizlik oranı, yıllardır devam eden ekonomik kriz koşullarında artarak, toplumsal istikrarı ve genç nüfusun geleceğe güvenle bakma umudunu yok etmektedir. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2025 yılı ilk çeyrek verilerine göre, 15-24 yaş grubundaki genç işsizlik oranı %22,5 seviyesinde açıklanmıştır. Ancak, akademik ve bağımsız kaynaklar bu oranın gerçekte %30'a yaklaştığını ifade etmektedir. Gençlerin dörtte birinden fazlası işsizlikle mücadele ederken, 1,2 milyon genç ne eğitimde ne de istihdamda yer almamaktadır. Bu tablo, ülkenin hem ekonomik hem de yetişmiş iş gücünün geleceği açısından kaygı vericidir.

Üniversite mezunu gençlerin nitelikli işlere ulaşmakta zorlanması ve yükseköğretimin istihdamla bağının zayıflaması, gençleri ya asgari ücretli geçici işlere ya da işsizlik sarmalına mahkûm etmektedir. Hükümetin istihdam teşvik politikaları ise, ağırlıklı olarak büyük sermaye gruplarına yönelik olup, genç girişimciler ve küçük işletmelerin desteklenmesine yönelik güçlü ve sürdürülebilir programlar bulunmamaktadır.

Diğer yandan, KYK borçlarının 2024 itibarıyla 5 milyon genci yaklaşık 180 milyar TL'lik bir borç yükü altına sokması, sosyal adalet açısından ciddi bir sorun teşkil etmektedir. Birçok genç, faizli kredi borcunun anaparasını geçmiş olması nedeniyle borcunu ödeyemez hale gelmiştir. Son olarak, Türkiye'nin en donanımlı gençlerini kaybetmesine yol açan beyin göçü, istihdam politikalarının başarısızlığının en somut göstergelerindendir. OECD verilerine göre 2020 yılında 250.000 genç profesyonelin ülkeyi terk etmesiyle başlayan göç dalgası, 2025'te de

devam etmektedir. Bu nitelikli kayıp, ülkenin uzun vadeli kalkınma hedeflerini doğrudan tehdit etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Genç işsizliğini azaltmak amacıyla Bakanlığınız tarafından 2025 yılı itibarıyla başlatılmış veya planlanan hedef odaklı, sektörel ve bölgesel istihdam programları nelerdir? Bu alanda çalışma yapılmıyorsa gerekçesi nedir?
- 2) Üniversite mezunu gençlerin nitelikli işlere erişimini kolaylaştırmak ve yükseköğretim-istihdam uyumunu sağlamak için, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın Çalışma ve Milli Eğitim Bakanlıklarıyla koordineli bir çalışma yürütülmekte midir?
- 3) KYK kredileri kapsamında, 2024 yılı itibarıyla toplam kredi borcu, ortalama faiz oranları ve geri ödemelerdeki tahsilat oranı nedir? Bu veriler doğrultusunda, borçların yapılandırılması veya faizlerin silinmesi yönünde bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 4) KYK borçlarının faiz oranlarının, anaparayı geçmesini önlemek amacıyla gençlerin sosyal adalet talebine yanıt verecek bir yasal düzenleme hazırlanmakta mıdır?
- 5) Bakanlığınız ülkemizin kanayan yarası olan beyin göçünü durdurmak için herhangi bir planlama yapmakta mıdır? Yetişmiş nitelikli gençlerimizin yurtiçinde kalmasını teşvik edecek maaş politikaları, Ar-Ge yatırımları ve kariyer destek programları geliştirilmekte midir?
- 6) OECD verilerine göre 2020 yılı itibarıyla yaklaşık 250.000 yüksek eğitimli ve nitelikli Türk vatandaşı yurtdışına göç etmesiyle başlayan beyin göçü eğiliminin güncel seyri hakkında Bakanlığınızın elinde hangi veri setleri bulunmaktadır? Bu veriler ışığında gençlerin yurda dönüşünü teşvik etmek için atılacak somut adımlar nelerdir?
- 7) Genç girişimcilere yönelik doğrudan destek (hibe, sıfır faizli kredi, vergi indirimi vb.) programları ne ölçüde yaygınlaştırılmıştır? Mevcut uygulamaların bölgesel dağılımı ve başarı oranları nelerdir?